

7/5520, 5522, 5523, 5524,
5525, 5526, 5527, 5528

G.K. 136

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

04 Mayıs 2012
04/05/2012

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 2062
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02/04/2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-57640 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Eskişehir Milletvekili Kazım KURT'a ait 7/5520, Tekirdağ Milletvekili Faik ÖZTRAK'a ait 7/5522, Kayseri Milletvekili Mehmet Şevki KULKULOĞLU'na ait 7/5523, Adıyaman Milletvekili Salih FIRAT'a ait 7/5524, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/5525, 7/5526 ve 7/5527, İstanbul Milletvekili Erdoğan TOPRAK'a ait 7/5528 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.



Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/5520 (2 Sayfa)
- 2- Görüş 7/5522 (1 Sayfa)
- 3- Görüş 7/5523 (1 Sayfa)
- 4- Görüş 7/5524 (2 Sayfa)
- 5- Görüş 7/5525 (2 Sayfa)
- 6- Görüş 7/5526 (4 Sayfa)
- 7- Görüş 7/5527 (2 Sayfa)
- 8- Görüş 7/5528 (3 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Erdoğan TOPRAK
İstanbul Milletvekili

Esas No

:7/5528

Arılar, sadece bal, polen, arı sütü, balmumu üreten canlılar değildir. Aynı zamanda doğadaki en önemli görevlerden biri olan "döllenme"yi sağlayan canlılardır. Meyve, sebze, yenilebilir otlar, çiçekler, fındık ve ceviz gibi sert kabuklu yemişlerin yüzde sekseni arılar tarafından döllenmektedir. Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de arılar hakkında bizleri daha sorumlu hareket etmeye iten ciddi sorunlarla karşı karşıyayız. Tozlaşma işlemlerinin gerçekleşmediği bir dünyada yavaş yavaş bitkilerin ve meyvelerin ortadan kalkacağı ve daha sonra da bitkilerle beslenen hayvanlar ve ardından insanların öleceği varsayımları bilim dünyasının ana tartışma gündemi haline gelmiş bulunmaktadır. Bu sebeple,

SORU 1) Dünyada arı kolonilerinin yok oluşu ciddi orandadır. Türkiye'de hangi illerde koloni kayıpları mevcuttur? Türkiye'de bu oran ne kadardır?

SORU 2) Arıların ölüm nedenleri hakkında Bakanlık olarak kapsamlı bir araştırma yapılmış mıdır? Bu konuda üreticileri bilinçlendirmek ve denetim altına almak için Bakanlık olarak ne tür çalışmalar yapmaktasınız?

CEVAP 1-2) Bakanlığımızca meydana gelen arı ölümlerine ilişkin araştırmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda, Bakanlığımıza bağlı, Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma İstasyonu Arcılık Ünitesi (Mersin), Ege Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü Arıcılık Şubesi (İzmir), Kafkas Arısı Üretim Eğitim ve Gen Merkezi (Ardahan), Ordu Arıcılık Araştırma İstasyon Müdürlüğü (Ordu) ile Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği (Ankara) tarafından yapılan araştırma ve çalışmalar neticesinde, bu kayıpların 2011 yılı kış mevsiminin ağır geçmesinden dolayı olabileceği, ancak sağlıklı sonuçların Nisan ayı sonunda tespit edilebileceği ve şüana kadar herhangi bir yetiştiriciden kış kaybının normal sınırlar (% 5-7) dışında gözlemlenmediği tespit edilmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımızca arı hastalıklarına yönelik çalışmalar yapılmakta olup, bu kapsamda, Amerikan Yavru Çürüklüğü Hastalığı ile Küçük Kovan Kurdu ve Tropilaelaps Akarı Hastalıkları ihbarı mecburi hastalıklar arasında yer almaktadır. 2012 yılında bu hastalıklara ilişkin yapılan ihbarlar neticesinde gerekli çalışmalar yapılmıştır. Bu hastalıklar dışında ihbarı mecburi olan diğer hastalıklar ile ilgili olarak Bakanlığımıza herhangi bir bilgi ve ihbarda bulunulmamıştır.

Ülkemizde arıcılığın geliştirilmesine yönelik olarak arı hastalıkları konularında Bakanlığımıza bağlı Ordu Arıcılık Araştırma İstasyon Müdürlüğü, Samsun, İzmir Bornova ve İstanbul Pendik Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlükleri tarafından araştırma projeleri gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda halen 8 araştırma projesi devam etmektedir.

2008-2012 yılları arasında Bakanlığımıza kış kaybı dışında ciddi arı kayıpları bildirilmemiştir. Ancak geçmiş yıllarda Bakanlığımıza intikal etmiş olan arı ölümlerinde artış olduğu yönündeki duyurular Bakanlığımızca incelemeye alınmış, araştırma enstitüleri ve taşra teşkilatı çalışanlarından oluşturulan 11 ayrı ekip tarafından yurt çapında 81 ilde yapılan 1965 anket, 544 arıcı görüşmesi ve alınan 78 numunenin laboratuvar incelemesi sonucunda elde edilen veriler değerlendirilmiştir.

Bakanlığımızca her yıl düzenli olarak yayınlanan "*Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketlerinin Kontrolü*" genelgesi gereği, hayvan sağlığı hizmetlerinin daha etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla mevzuat ve uygulamalar hakkında arı sahiplerine yönelik

il ve ilçe müdürlüklerimiz tarafından eğitimler düzenlenmektedir. Arı işletmeleri, Bakanlığımızca yayınlanan 2005-74 sayılı Genelge kapsamında il ve ilçe müdürlükleri tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, "Arıların Konaklama ve Gezgin Arıcılık, Hastalık ve Zararlılarla Mücadele ve Korunma Yöntemleri, Bilinçsiz Arı Beslenmesi, Ziraai Mücadele için Kullanılan Tarım İlaçlarının Arılara Olumsuz Etkileri, Arıcılıkta Modern Ekipman Kullanımı, Damızlık Kullanım, Pazarlama Eksikliğinin Giderilmesi" gibi konularda her yıl düzenli olarak araştırma projeleri yapılmakta, kurs ve eğitim toplantıları düzenlenmektedir.

SORU 3) Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından ruhsat verilmeyen ve toprak altı ilaçlamada üreticiler tarafından kullanılan "imidacloprid" maddesinin kullanılmaması için aldığınız önlemler ve bu konuda yapılan denetimler yeterli midir?

CEVAP 3) İmidacloprid aktif maddesi dünyanın gelişmiş ülkelerinde ve Avrupa Birliğinde insektisit (böcek öldürücü) olarak ruhsatlandırılmış olup, kullanımda olan bir üründür. Ülkemizde de ilk defa 1994 yılında insektisit olarak pamuk, meyve, sebze vb. ürünlerde farklı zararlı organizmalara karşı ruhsatlandırılmıştır.

Arıların en çok beslendiği ve arıalarında önem verdiği ayçiçeği bitkisinde imidacloprid'in tavsiyesi bulunmamaktadır. Konuyla ilgili tavsiye dışı bile olsa, kullanımının önüne geçilmesi ve üreticilerin bilgilendirilmesi amacıyla 81 il müdürlüğüne gerekli talimat verilmiştir.

Tohum firmalarının pazarladığı ayçiçeği tohumlarında imidacloprid'le ilaçlı olanların satışına müsaade edilmemesi hususunda Türkiye Tohumcular Birliği'ne Bakanlığımızca gerekli bildirimler yapılmıştır.

SORU 4) Türkiye'de yerel bal ürünlerinin tüketilmesini teşvik etmek için Bakanlık olarak yaptığınız çalışmalar nedir?

CEVAP 4) Bakanlığımızca, ülkemizde yoğun olarak geleneksel eski tip arılı kovan ile üretim yapan Bingöl, Bitlis, Siirt, Kırklareli ve Van illerinde arılı kovan desteği verilmektedir.

Ayrıca bu kapsamda Bakanlığımızca projeler hazırlanmakta olup, konu ile ilgili olarak halihazırda "Türkiye'de Arı Ürünleri Tüketim Bilinci ve Davranışlarının Belirlenmesi" isimli bir proje hazırlanmış olup, projenin kısa sürede başlatılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

SORU 5) Yurtdışından, özellikle Çin'den ithal edilen balların İnsan sağlığının güvenilirliği açısından denetimi nasıl yapılmaktadır? Yıllara göre Çin'den ithal edilen bal miktarı ne kadardır?

CEVAP 5) Bakanlığımızca Çin'den Ülkemize yapılacak bal ithalatına yönelik Kontrol Belgesi düzenlenmemiştir. Bununla birlikte, ithal edilecek hayvansal gıdalar 17.12.2011 tarih ve 28145 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Ürünlerin Ülkeye Girişinde Veteriner Kontrollerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik" kapsamında veteriner kontrollerine tabi tutulmakta ve "Türk Gıda Kodeksine" uygun olan ürünlerin ülkeye girişine izin verilmektedir.

SORU 6) Arıların damızlık olarak kullanılmaması, kullanılanların vasıfsız olmaları, arı hastalıklarının yaygınlığı, arıların GDO'lu früktozla beslenmeleri gibi nedenleri maksimum seviyede ortadan kaldırmak için Bakanlık olarak nasıl önlemler alınmaktadır?

CEVAP 6) Bakanlığımızca ihbarı mecburi arı hastalıkları olan; Amerikan Yavru Çürüklüğü ile Küçük Kovan Kurdu ve Tropilaelaps Akarı mücadele kapsamında 21.12.2011 tarih ve 28149 sayılı Resmi Gazete'de "Bal Arılarının Amerikan Yavru Çürüklüğü Hastalığına Karşı Korunma ve

Mücadele Yönetmeliği ile *“Bal Arılarının Küçük Kovan Kurdu İle Tropileaps Akarı Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği”* yayınlanmıştır.

Bu çerçevede, Bakanlığımızdan izin almış damızlık ana arı ve ana arı işletmelerinin kontrolleri her yıl düzenli olarak yapılmaktadır. Uygun görülmeyen işletmelerin izinleri iptal edilmektedir. Ayrıca Bakanlığımızdan izinli damızlık ana arı ve ana arı işletmelerinin bilgileri arıcıların faydalanması amacıyla Bakanlık Web sayfasında yayınlanmaktadır.

Konu ile ilişkili Bakanlığımız her yıl düzenli olarak, taşra teşkilatımız, arıcı birlikleri ve üniversite işbirliği ile arıcılara eğitim vermektedir.

Yine Bakanlığımıza bağlı, ilgili enstitü ve istasyonlarda *“balarılarında ıslah ve damızlık materyal”* üzerine projeler yürütülmektedir.

SORU 7) Arıların fizyolojisini bozduğu ortaya çıkaran bu GDO'lu früktozun kar ve sömürü uğruna insanlara yedirilmesi, insanlığa karşı işlenmiş bir suç değil midir? Bu durumun engellenmesi hususunda ne tür çalışmalar yapılmaktadır?

SORU 8) Bazistasyonlarının yaydığı dalgaların Arılara verdiği zararı en aza indirmek için aldığınız tedbirler nelerdir?

SORU 9) İç piyasada mısır şurubunun bal diye pazarlanmasından yüksek karlar elde eden ancak hem tüketici hem arı popülasyonunu tehlikeye kişi ve firmalar için aldığınız önlemler nelerdir? Kışı geçiren arıların bal üretimine hazırlanabilmeleri için beslenmeye ihtiyaçları kovanlara verilen şerbetle yapılıyor. Bu şerbetlerde hangi tür şeker kullanılıyor?

CEVAP 7-8-9) Bakanlığımızca, gıdalarda taklit ve tağşişin önüne geçilmesi, tüketicinin aldatılmasının önlenmesi ve gıda güvenilirliğinin temini için, risk esasına göre ön bildirim gereken haller dışında, önceden haber verilmeksizin, yıllık denetim programlarının yanı sıra şüphe, şikayet, ihbar, inceleme, izlenebilirliğin sağlanması, izleme, gözetim ve tetkik amaçları ile BİMER ve 174 ALO GIDA hattı kapsamında şikayet edilen ürün ve firmalara yönelik olarak piyasa denetimleri yürütülmektedir.

5996 sayılı *“Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu”* nun 31’inci maddesinin 6’ncı fıkrası uyarınca Bakanlığımızın yaptığı kontroller sonucunda sahip olduğu bilgileri, kamuoyunun bilgisine sunabileceği hükmü bulunmaktadır. 17 Aralık 2011 tarihli Gıda ve Yemin Resmi Kontrolüne Dair Yönetmeliğin 8’inci maddesi gereğince laboratuvar sonucu ile taklit ve tağşiş yapıldığı kesinleşen gıda ve yemi üreten/ithal eden firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarası www.tarim.gov.tr adresinde Bakanlığımızca kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Bakanlığımızca, baz istasyonlarının verdiği zararı en aza indirmek için arıcılara yönelik, konaklama için gidilen yerlere dikkat edilmesi ve baz istasyonlarının bulunduğu yerlere kovanların konulmaması hususunda bilgilendirmeler yapılmakta ve tavsiyelerde bulunmaktadır.